2 RS 13

THREE YEAR B.A./B.Sc./B.Com./B.B.A. (CBCS) DEGREE EXAMINATION, FEBRUARY 2023.

FIRST SEMESTER

Part I(B) – Another language – Telugu

Paper I — PRACHEENA TELUGU KAVITHVAM

(w.e. from 2020-21 Admitted batch)

Time : Three hours | Maximum : 75 marks

(No additional sheet will be supplied)

---

1. ఈ క్రింది పద్యాల్లో ఒక దానికి ప్రతిపదార్థ, తాత్పర్యము వ్రాయండి. (8)

(అ) "కడుఁజనువాఁడునై పురుషకారియు దక్షుడునైన మంత్రి పెం
పడరఁగ రాజపుత్రుల మహాధనవంతులఁ జేసి వారితో
నొడఁబడి పక్షమేర్పడఁగ నుండఁడుగా, ధనమెట్టి వారికిం
గడుకొని చేయకుండునె జగన్నుత గర్వము దుర్విమోహమున్

లేదా

(ఆ) రాజగృహంబుకంటె నభిరామముగా నిలుగట్ట ఁగూడ దే
యోజ నృపాలు ఁడాకృతికి నొప్పగు వేషము లాచరించు నే
యోజ విహారముల్ సలుప నుల్లమునం గడువేక్క సేయునే
యోజ విదగ్ధుఁడై పలుకు నొడ్డులకుం దగ దట్లు చేయఁగనే

2. ఈ క్రింది పద్యాలలో ఒక దానికి పాదభంగం లేకుండా రాయండి. (1 × 3 = 3)

(అ) హరి మర్ధింతుమొ? .... రౌద్రాకృతిన్

లేదా

(ఆ) ధరణిపు చక్క .... నీతికొల్వునన్

3. క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి. (4 × 3 = 12)

(అ) వార్తయందు జగము వర్తిల్లుచున్నది

(ఆ) ఆ క్షణము వచ్చే ద్రిలోక భయంకరాకృతిన్

(ఇ) బ్రతికితిమి మీకరుణన్

(ఈ) దారుణ కృత్యము సేయఁగూడునే

(ఉ) విరిగి పోవుట యిట్లు వీర ధర్మంబె

(ఊ) వచ్చిన బ్రతికిన రాజ్యమూప్పటనే (4 × 3 = 12)

4. ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సంగ్రహ సమాధానాలు రాయండి.

(అ) రాజులు చేయకూడని దోషాలను తెల్పండి.

(ఆ) దక్షుని కోసం వెదుకుతూ ప్రమథనాథులు చేసిన పనులేవి?

(ఇ) ధౌమ్యుడు పాండవులకు ధర్మోపదేశం ఎందుకు చేశాడు?

(ఈ) పారిపోతున్న తనసైన్యమునకు నరసింహరాజా చెప్పిన ధైర్యవచనములేవి?

(ఉ) రావణుడు బెదరించగా విలపించుచున్న సీతను చూచి హనుమంతుడు ఏమని తలపోశాడు?

(ఊ) త్రిజట తన స్వప్నాన్ని గురించి తోటి కావలిక త్తెలతో ఏమని చెప్పింది

5. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి.

(i) (అ) ప్రజాపాలనలో రాజులు పాటించవలసిన ధర్మాలేవి? (8)

లేదా

(ఆ) దక్షయజ్ఞ పాఠ్యభాగ కథను వ్రాయండి.

(ii) (అ) ధౌమ్యుడు పాండవులకు చేసిన ధర్మోపదేశాన్ని వివరించండి. (8)

లేదా

(ఆ) పలనాటి బెబ్బులి కథాంశమును వ్రాయండి?

(iii) (అ) సీతారావణ సంవాదం ఆధారంగా మొల్ల కవితారీతులను నెన్నునది? (8)

లేదా

(ఆ) శబ్దాలంకారాలను రెండింటిని లక్ష్యలక్షణ పూర్వకంగా వివరించండి.

6. (అ) క్రింది వానిలో నాల్గింటిని విడదీసి, సంధి నామము రాయండి. (4 × 1 = 4)

(i) దేవోత్తములు

(ii) ఎచ్చోట

(iii) ఇట్లనిరి

(iv) కట్టెదురు

(v) గురూపదేశము

(vi) ధీరురాలు

(ఆ) ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటిని విగ్రహవాక్యాలు రాసి సమాసనామాలు తెల్పండి. (4 × 1 = 4)

(i) రాజాపుత్రులు

(ii) నిర్జితాత్ములు

(iii) త్రిలోకములు

(iv) సమచిత్తుడు

(v) అనుదినము

(vi) కూరగాయలు

(ఇ) క్రింది అలంకారాలలో ఒక దానికి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి. (1 × 4 = 4)

(i) ఉపమాలంకారము

(ii) అంత్యానుప్రాస అలంకారము

(iii) అతిశయోక్తి అలంకారము.

(ఈ) క్రింది పద్యపాదాలలో ఒకదానికి గణవిభజన చేసి, యతిని గుర్తించి ఏ పద్యపాదమో తెల్పండి. (1 × 4 = 4)

(i) ఎండకు వానకోర్చి తన యిల్ల ప్రవాసపుఁజోటు నాక యా

(ii) దనుజ విభుండు వోయె నిజధామముఁజేర సతీసమేతుడై

SM 13

THREE YEAR U.G. DEGREE EXAMINATION, DECEMBER 2023/JANUARY 2024.

FIRST SEMESTER

General Telugu

Paper I – సాహితీ సౌరభం

Time : Three hours

Maximum : 75 marks

(No additional sheet will be supplied)

విభాగం అ – (5 × 5 = 25 మార్కులు)

క్రింది పది ప్రశ్నలలో ఏవైనా 5 ప్రశ్నలకు సమాధానములు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 5 మార్కులు.

1. క్రింది పద్యాలలో ఒక దానిని పాదభంగం లేకుండా రాయండి.

   (అ) వదలక బుద్ధి . . . . నిర్జితాత్ములన్.

   (ఆ) హృదయములేని . . . . ప్రముభావృతాంధసుల్.

2. క్రింది వానిలో రెండింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి.

   (అ) వార్తయందు జగము వర్తిల్లుచున్నది.

   (ఆ) భోజనము బెట్టు వానికి భుక్తి లేదు.

   (ఇ) జరుపసాగె బ్రహ్మచర్య దీక్ష.

   (ఈ) కృతము దలంచి ప్రాణములు విడుతురనిన్.

3. క్రింది వానిని విడదీసి సంధి పేర్లు రాయండి.

   (అ) రాజాన్వయము

   (ఆ) జన్మమెత్తి

   (ఇ) ఇల్లుసేరి

   (ఈ) మదోన్మత్తి

   (ఉ) అభ్యంతరము

4. క్రింది వానికి విగ్రహవాక్యాలు రాసి, సమాసాల పేర్లు రాయండి.

(అ) అఖిలజనులు

(ఆ) ధనధాన్యములు

(ఇ) నాల్గుపడగలు

(ఈ) రాజకృత్యములు

(ఉ) సారమతి

5. క్రింది అలంకారాలలో ఒక దానికి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.

(అ) ఉత్ప్రేక్ష

(ఆ) స్వభావోక్తి

(ఇ) అతిశయోక్తి

6. క్రింది పద్యాలకు ఒక దానికి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయము చేయండి.

(అ) శార్దూలము

(ఆ) ద్విపద

(ఇ) ఆటవెలది

7. గబ్బిలం కావ్యములో జాషువా వర్ణించిన పంచముని దుస్థితిని వివరించండి.

8. అలరాస పుట్టిళ్ళు సందేశాన్ని తెల్పండి.

9. సంఘసేవ గురించి సీతారామారావుగారి ఆలోచనలను తెల్పండి.

10. సి.పి. బ్రౌన్.

విభాగం ఆ – (5 × 10 = 50 మార్కులు)

క్రింది ఐదు ప్రశ్నలకు వ్యాసరూప సమాధానములు రాయండి. ప్రతి ప్రశ్నకు 10 మార్కులు.

11. క్రింది పద్యాలలో ఒక దానికి ప్రతి పదార్థ తాత్పర్యాలు రాయండి.

(అ) బహుధనధాన్య సంగ్రహము బాణవీరాసనయోధ వీరసం
గ్రహము నిరంతరాంతరుదకంబులు ఘాసర సైంధ నౌఘసం
గ్రహము ననేక యంత్రములుఁగల్గి యసాధ్యములై ద్విషద్భయా
వహులగుచుండ నొప్పునె భవత్పరిరక్ష్యములైన దుర్గముల్

(ఆ) ప్రతిమల పెండ్లి సేయుటకు వందలు వేలు వ్యయించుఁగాని దుః

ఖితమతులైన పేదల పకీరుల శూన్యములైన పాత్రలన్

మెతుకు విదల్పదీ భరతమేదిని ముప్పది మూఁడు కోట్ల దే

వత లెగవడ్డ దేశమున భాగ్య విహీనుల క్షుతులాఱునే

12. (అ) రాజులు ఆచరించవలసిన రాజనీతిని వివరించండి.

లేదా

(ఆ) జాషువా కావ్యాల విశిష్టతను, కవితా లక్షణాలను తెల్పండి.

13. (అ) అలరాస పుట్టిళ్ళు కథలోని సందేశాన్ని వివరించండి.

లేదా

(ఆ) సుబ్బారాయుడు మనస్తత్వాన్ని విశ్లేషించండి.

14. (అ) అసమర్థుని జీవయాత్ర నవలా నేపథ్యాన్ని వివరించండి.

లేదా

(ఆ) సీతారామారావు వ్యక్తిత్వాన్ని విశ్లేషించండి.

15. (అ) సి.పి. బ్రౌన్ సాహితీ సేవను విశదీకరించండి.

లేదా

(ఆ) మీ పాఠ్యభాగమాధారంగా సి.పి. బ్రౌన్ వ్యక్తిత్వాన్ని తెల్పండి.

2 RS 13

THREE YEAR B.A./B.Sc./B.Com./B.B.A. (CBCS) DEGREE EXAMINATIONS,
DECEMBER 2023/JANUARY 2024

FIRST SEMESTER

Part I(B) – Another language – General Telugu

Course 1 — ప్రాచీన తెలుగు కవిత్వము

Time : Three hours | Maximum : 75 marks

(No additional sheet will be supplied)

---

1. ఈ క్రింది పద్యాల్లో ఒక దానికి ప్రతిపదార్థ, తాత్పర్యం వ్రాయండి. (1 × 8 = 8)

(అ) ముని మనుజాసురాహిసురముఖ్యుల వీఁపులతోళు లెత్తఁగా
ముసు గుడిగట్టి మోదియును ముందల కట్టులు గట్టి కొట్టియున్
జనఁ బెడకేలు గట్టియును జర్మపటంబులు డిగ్గ నొల్చియున్
జెనసి మసంగి కారసరము

లేదా

(ఆ) రాజగృహంబు కంటె నభిరామముగా నిలు గట్టఁ గూడ దే
యోజ నృపాలుఁడాకృతికి నొప్పగు వేషము లాచరించు నే
యోజ విహారముల్ సలుప నుల్లమునం గడువేడ్క సేయు నే
యోజ విదగ్ధుఁడై పలుకు నొడ్డలకుం దగ దట్లు చేయఁగన్

2. ఈ క్రింది పద్యాల్లో ఒక దానికి పాదభంగం లేకుండా రాయండి. (1 × 3 = 3)

(అ) బహుధనధాన్య .... దుర్గముల్.

(ఆ) సంగర రంగ మందు .... బాడియే.

3. క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు రాయండి. (4 × 3 = 12)

(అ) తుచ్ఛపుఁ బల్కులు పల్కఁ బాడియే

(ఆ) పారిపోనిచ్చిన బ్రదుకుదుమయ్య .

(ఇ) ఉపదేశం బవశ్య కర్తవ్యంబు

(ఈ) అడఁకువ తోడన యునికి యరిది

(ఉ) విశ్వము నిప్పుడ సంహరించెదన్

(ఊ) వార్తయందు జగము వర్తిల్లుచున్నది

4. ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటికి సంగ్రహ సమాధానాలు రాయండి. (4 × 3 = 12)

(అ) సైనికుల పట్ల, శత్రువుల పట్ల రాజు ఎలా వ్యవహరించాలి?

(ఆ) గణాధిపతులు శివుని కోపాన్ని చూచి ఎలా విభ్రమించి మాట్లాడారు?

(ఇ) రాజ సేవకులు రాజసభలో ఎలా ప్రవర్తించాలి?

(ఈ) పారిపోతున్న తన సైన్యానికి నరసింహరాజు చెప్పిన ధైర్య వచనాలేవి?

(ఉ) రాముని పరాక్రమాన్ని గూర్చి సీత రావణునికి ఏ విధంగా తెల్పింది.

(ఊ) త్రిజట స్వప్న వృత్తాంతాన్ని తెల్పండి.

5. ఈ క్రింది వానిలో మూడింటికి వ్యాసరూప సమాధానాలు రాయండి. (3 × 8 = 24)

(అ) (i) నారదుడు ధర్మరాజునకు చెప్పిన రాజనీతిని సంగ్రహంగా తెల్పండి.

లేదా

(ii) దక్షయజ్ఞ ఆధారంగా నన్నెచోడుని కవితా వైభవాన్ని తెల్పండి.

(ఆ) (i) ధౌమ్యుడు పాండవులకు చేసిన ధర్మోపదేశాన్ని వివరించండి.

లేదా

(ii) పలనాటి బెబ్బులి యుద్ధంలో బాలచంద్రుని యుద్ధకౌశలాన్ని వర్ణించండి.

(ఇ) (i) సీత రావణ సంవాదాన్ని సంగ్రహంగా వివరించండి.

లేదా

(ii) శబ్దాలంకారాలను రెండింటికి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి.

6. (అ) ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటిని విడదీసి సంధి నామము రాయండి. (4 × 1 = 4)

(i) అత్యుగ్రము (ii) సద్ధర్మము

(iii) నీరంబడి (iv) ఇట్లనియె

(v) తచ్చితము (vi) ఇబ్బంగి

(ఆ) ఈ క్రింది వానిలో నాల్గింటిని విగ్రహ వాక్యాలు రాసి సమాస నామము తెల్పండి. (4 × 1 = 4)

(i) ధనధాన్యములు (ii) అతిరథసము

(iii) అసాధ్యము (iv) గణాధిపులు

(v) రెండు ప్రయ్యలు (vi) రౌద్రాకృతి

(ఇ) ఈ క్రింది అలంకారాలలో ఒక దానికి లక్ష్యలక్షణ సమన్వయం చేయండి. (1 × 4 = 4)

(i) లాటాను ప్రాసాలంకారము

(ii) ఉత్ప్రేక్షాలంకారము

(iii) అర్థాంతర న్యాసాలంకారము

(ఈ) ఈ క్రింది పద్య పాదాలలో ఒకదానికి గణవిభజన చేసి, యతిస్థానం గుర్తించి ఏ పద్యపాదమో తెల్పండి.

(i) కౌరవాన్వయ జాతులై గారవమునఁ (1 × 4 = 4)

(ii) హరి మర్దింతుమొ? బ్రహ్మఁబట్టుదుమొ? యింద్రాదృష్ట దిక్పాలురన్